

sin de Palafrugell o de Castelló d'Empúries. Ho sabien tot: que a Monterchi (poc més de mil habitants) hi havia la *Madonna del parto*, de Piero della Francesca; ambdós havien estat a Foligno, on es va fer la primera edició de *La Divina Commedia* el 1472; sabien que, al Florian de Venècia, Stendhal s'assabentà que Napoleó havia estat derrotat a Waterloo; sabien la història del nom etrusc de la ciutat d'Arezzo... Detalls i fets ínfims passaven pel rellevant sedàs de la memòria i records dels dos personatges.

Va venir moltes vegades a Figueres, mossèn Modest. Amb amics seus, amb gent del món literari i de l'ensenyament, amb periodistes, i amb Josep Pla, que, per cert, invità el *reverendo* (així l'anomenava) a assistir a la primícia de presentació personal, de Joan Corominas al polígraf de Llofriu, del seu primer volum del *Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana*, trobada que tingué lloc al mas Pla a finals de febrer de 1980.

Eren memorables –i allargassades– les sobretaulas en què oficiava el professor universitari i rector de Medinyà i Vilafreder. Una vegada a l'any, resultava com una gran festa major el dia que Modest Prats convidava amics al Motel a menjar «el niu», aquest cuinat tan antic i d'origen, precisament, palafrugellenc.

Josep Valls és escriptor.

Trencant motlles

SALOMÓ MARQUÈS

Ara fa una colla d'anys que al Seminari de Girona, quan s'arribava a segon curs dels estudis de filosofia, se celebrava la festa de «Mig camí». S'havien deixat enrere els estudis d'humanitats, s'estava a la meitat dels cursos de filosofia i encara faltaven els de teologia. Els seminaristes que érem a mig camí de l'itinerari cap al sacerdoci gaudíem durant tot el curs d'una butlla especial per organitzar actes religiosos, culturals i festius.

El curs 1959-1960, els de Mig camí, a proposta de Modest Prats, professor nostre, vàrem representar al teatre del Seminari Major l'obra *El Sagrat experiment*. Si ja té mèrit que una colla de joves de 17 a 20 anys fóssim capaços de fer teatre, en aquest cas encara en té més, pel fet que nosaltres mateixos havíem traduït al català el text francès de Fritz Hochwälder, evidentment amb l'assessorament de Prats. De fet, l'ori-

ginal era un text alemany de 1941 que molts anys més tard, el 1997, va ser traduït al castellà amb el títol *El cielo en la tierra: el sagrado experimento*, i va ser passada al cinema amb el nom de *La Misión*, amb música d'Ennio Morricone i amb l'actuació de Jeremy Irons i Robert de Niro, entre d'altres.

La representació –discreta– va anar seguida d'un viu debat amb els estudiants de filosofia i teologia, ja que l'obra plantejava les relacions Església-estat, el poder de l'Església, l'evangelització, la inculturació dels indis, etc. Va ser un debat que ajudava a obrir els ulls, a pensar críticament, a opinar, a discutir sobre els drets de les persones i dels pobles. I tot això, en plena dictadura franquista.

Aquest actuació d'en Modest, que recordo amb agraïment, animant a pensar, a actuar, no va ser l'única. La poso com a exemple d'una actitud d'un jove professor que ajudava a trencar motlles encarcerats. Podria explicar altres actuacions com, per exemple, l'edició ciclostilada d'us privat, el 1965, de *La pell de brau*, de Salvador Espriu, a proposta seva. Una edició «pirata» d'una obra ben poc coneguda entre els que vivíem ofegats per la dictadura.

En el Seminari d'aquells temps, qui volia podia créixer humanament i intel·lectual. Penso que possiblement era la institució gironina de més nivell cultural en aquells anys. I en Modest va ser una peça fonamental per crear aquest clima. És només un exemple del paper que Prats, com a professor i com a superior del Seminari, va portar a terme en la dècada dels seixanta, que va coincidir amb la preparació i celebració del Concili Vaticà II.

Salomó Marquès és catedràtic emèrit d'*Història de l'Educació de la UdG*.

ARXIU NON MARQUÈS

>> *Modest, seminarista, a mitjan dècada dels cinquanta.*

En el Seminari del temps d'en Modest, qui volia podia créixer humanament i intel·lectual